

LNS Kopsolī

LATVIJAS NEDZIRDĪGO SAVIENĪBAS IZDEVUMS

Iznāk no 1954.gada

2008. gada marts Nr. 5/6 (955/956)

www.lns.lv

Cena 60 santīmi

ŠAJĀ NUMURĀ

Īsziņas par aktuāliem notikumiem → 1. – 2. lpp.
 Nedzirdīgie darba tirgū – spējīgi sevi pierādīt un iemantot darba devēju cieņu un atzinību → 3. lpp.
 Renāte beigusi Latvijas Universitāti – pagaidām rets gadījums nedzirdīgo sabiedrībā. Kāds bija ceļš uz šo sasniegumu? → 4. lpp.
 Centrālā numura tēma – dzejas, dziesmas, melodeklamācijas nedzirdīgo cilvēku dzīvē. Skaists pārdzīvojums pašiem un vērotājiem! → 5. – 9. lpp.
 Mīlestības saulīte sildās Inna un Sergejs. Par godu

Mīlestības dienai tapa šī intervija → 10. lpp.
 Rīgas skolai – 168. Kā savu dzimšanas dienu aizvadīja skolas saime → 11. lpp.
 Ieskats sporta vēsturē – šoreiz par futbolu! → 12. lpp.
 Sniega olimpiādi, izrādās, jaunieši var saīknot arī tad, ja sniega nav... → 13. lpp.
 Svešās zemēs esot jauki... Stāsts par ceļojumu ar prāmi uz Zviedriju → 14. lpp.
 Gads vēl tikai uzņem gaitu – kāds tas būs tālāk? Skaidrojam, atsaucoties lasītāju lūgumam → 15. lpp.
 Lieldienas atkal klāt! Sveicam visus un vēlam sauli sirdī un smaidu sejā, par spīti visam → 16. lpp.

ĪSZIŅAS: TIKŠANĀS, JAUNI LIKUMI, IZBRAUKUMI...

NOTIKUMS VALMIERAS SKOLĀ

☞ *Pārsla Bebre*

Ceturtdien, 21. februārī, Valmierā viesojās Latvijas Valsts prezidents Valdis Zatlers ar kundzi Lilitu Zatlēri.

Valsts prezidents Valmieras Valsts ģimnāzijā pasniedza politoloģijas stundu un svinīgi ielika Valmieras pamatskolas jaunās ēkas pamatakmeni.

Prezidentes kundze viesojās Valmieras Vādzirdīgo bērnu skolā, kur iepazinās ar internātu, mācību kabinetiem, pedagogiem un audzēkņiem. Pirmskolas grupiņā viņa labprāt padarbojās kopā ar bērniem.

Viesi skolai dāvāja saldumus, grāmatas, spēles. Lilita Zatlere teica, ka viena no prezidenta izvirzītajām prioritātēm ir izglītība.

Skolēns Jānis Grenēvičs nolasiņa prezidentes kundzei lūgumu kļūt par skolas patronesi. Skolēni viesīcin sniedza pašu sagatavotu programmu. Vakarā viesi Valmieras teātrī noskatījās izrādi „Karalis Līrs”.

Kā dāvanu skola saņēma arī ierāmētu prezidenta Valda Zatlera fotogrātēlu.

AICINA DABAS MUZEJS

Dabas muzejs sadarbībā ar Rietumu Bankas labdarības fondu un LNS Komunikācijas centru piedāvā nedzirdīgiem cilvēkiem gadu bez maksas apmeklēt dažādas muzeja programmas, izmantojot zīmju valodas tulku.

Akcijas „Nepaliec klusumā” ietvaros muzejs piedāvā nedzirdīgo un vādzirdīgo skolu un LNS biedrību grupām no visas Latvijas apmeklēt muzeju. Apmek-

lētāji ar muzeja gida un zīmju valodas tulka palīdzību iepazīs Latvijas un pasaules dabas daudzveidību. Iepriekšēja pieteikšanās pa telefonu **67356051**.

Dabas muzejs apzinājis 6 speciālās skolas un 9 LNS biedrības, kas šī gada laikā varēs apmeklēt muzeja nodarbības.

Latvijas Dabas muzeja direktore **Skaidrīte Ruskuļe** uzsvēra: „Mūsu mērķis ir būt sabiedrībai pieejamam muzejam. Mēs ceram, ka atsaucība akcijai būs, sadarbību vērsīsies plašumā, radot jaunas iespējas, kā muzeju padarīt pieejamāku nedzirdīgiem cilvēkiem.

Mūsu labdarības fonds dibināts, arī lai risinātu sasāpējušus sociālos jautājumus, jo īpaši tādus, kas skar bērnus un bērnus ar īpašām vajadzībām,” atzīmē **Romāns Mantrovs**, Rietumu bankas labdarības fonda projektu vadītājs.

Fonds finansē ne tikai surdotulkotāju Latvijas Dabas muzejā, bet arī

nodrošinās bērnu nokļūšanu Dabas muzejā.

LNS Komunikācijas centra valdes priekšsēdētājs **Edgars Vorsklovs**: „Nedzirdīgajiem cilvēkiem, kuri dzīvo klusuma pasaulē, salīdzinot ar citiem līdzpilsoņiem, ir ļoti ierobežotas iespējas saņemt informāciju un līdz ar to celt savu zināšanu līmeni.

Latvijas Nedzirdīgo savienība ir gandarīta, ka arī Latvijā atrodas iestādes un uzņēmumi, kas realizē sociāli atbildīgu politiku. Dabas muzeja un Rietumu bankas sadarbība nodrošinās nedzirdīgajiem iespēju saņemt informāciju Dabas muzejā zīmju valodā. Nedzirdīgo cilvēku vārdā paldies viņiem par to, un ceram, ka arī citi sekos viņu piemēram.”

Sīkāka informācija un iepriekšējā pieteikšanās pa telefonu:

67356025, 67356051,
www.dabasmuzejs.gov.lv

TOP JAUNAIS INVALIDITĀTES LIKUMS

LNS aktīvi darbojas Labklājības ministrijas darba grupās, kas izstrādā priekšlikumus likumdošanai.

Viena no tām – grupa, kas sagatavojusi jauno Invaliditātes likumu, kurš jau izskatīts Saeimā pirmajā lasījumā.

Tajā paredzēts, ka turpmāk netiks piešķirta III grupas invaliditāte, bet nedzirdīgiem cilvēkiem ar 45% darbspēju zudumu piešķirs II grupu. Līdzšinējā III grupas invaliditāte netiks ņemta nost. Jaunā kārtība attieksies uz tiem, kuriem grupu piešķirs pirmoreiz. Jaunie vādzirdīgie cilvēki visdrīzāk netiks vairs iekļauti nevienā invaliditātes grupā.

Jaunajā likumā nedzirdīgajiem paredzēti arī asistenta pakalpojumi un tulka pakalpojumi izglītības procesā.

Cita darba grupa strādā pie MK noteikumiem par Tehnisko palīdzības centra darbību. Līdz šim centrs strādājis neapmierinoši, nav atrisinātas daudzas problēmas, klienti neapmierināti. Darba grupa meklē risinājumus tā darba uzlabošanai.

LNS KONGRESS – JAU NĀKAMGAD

Marta nogalē sanāk LNS Dome, lai apspriestu jautājumu par gatavojamos LNS kārtējam kongresam nākamajā gadā: kurā vietā un kurā datumā, ar kādu dienaskārtību utt.

LNS valde saņēmusi no reģionālām biedrībām vairākus interesantus piedāvājumus. Tos izskatīs un izlems LNS Dome.

TUVĀKAIS LIELAIS NOTIKUMS – FORUMS

LNS organizētais kultūras pasākums – mākslinieku kopas "Cerība" darbu izstāde un pašdarbībasun festivāls „Dziedošās rokas” notiks šopavasār 10. maijā maijā Daugavpilī.

Patlaban notiek sagatavošanās darbi – izstādes un festivāla programmas veidošana, pasākuma norises vietu apzināšana un dalībnieku precizēšana.

Pasākumu tematika ir etniski ievirzīta uz dažādu tautu kultūras tuvināšanu, nedzirdīgo cittautiešu plašāku iesaistīšanu LNS aktivitātēs.

PNF ZIŅO

Dažas dalībvalstis pieprasa 2009. gadā sasaukt ārkārtas Ģenerālo Asambleju, lai lemtu par nepieciešamām izmaiņām PNF statūtos.

Neapmierinātības cēlonis – pašreizējo valodu lietojums PNF oficiālajā saziņā. Un proti, tā kā PNF reģistrēta kā organizācija Somijā, tad arī somu valoda atzīta par tās oficiālo lietvedības valodu. Tiesa, sarakstē tiek lietota otra oficiālā valoda – angļu. Diskusijā un protestu iesūtīšanā aktīvākās ir Itālija, Kanāda, Ungārija.

IESIM „ROKU ROKĀ”

Janvārī sācies šogad mazākais projekts ar nosaukumu „Roku rokā”, kuru finansē Īpašo uzdevumu ministra sabiedrības integrācijas lietās sekretariāts.

Tā galvenās aktivitātes saistās ar 3 reģionālo semināru organizēšanu, kuru norisē iesaistīsies ap 30 formālo un neformālo līderu no Alūksnes, Balviem, Smiltenes, Valmieras, Kuldīgas u.c.

Semināros aplūkotās tēmas: LNS mērķi, uzdevumi, attīstības vīzijas, Pilsoniskā sabiedrība – vai nedzirdīgie var būt daļa no tās?, Kā integrēt pašizolējušos mūsu komūnā?, Invalidu NVO un pašvaldība, nedzirdīgo komūnas tīkla veidošana, labās prakses izplatīšana, pašnovērtējums un turpmākās sadarbības veidošana.

Mērķis tam visam – aicināt uz līdzdarbošanos tos, kas stāv malā, pašiem iesaistīties organizēšanā savā

biedrībā. Tas savukārt stiprinās ikvienu biedrību un kopumā LNS kā organizāciju.

Semināri jau notikuši Kuldīgā un Pļaviņās, vēl būs aprīlī Vidzemes zonā – Smiltēnē, kur notiks arī LNS pašdarbnieku festivāls (jūnijā).

☞ **“KS” preses dienests**

PANKŪKU DIENA VALMIERĀ

☞ **Dace Lāce**

Ziema šogad tāda neriktīga, bez baltām sniega kupenām, lieliem saliem, bet arī tādai ziemai pienāk laiks to pavadīt un sagaidīt pavasari.

Projekta „Mūsu iespējas – mūsu nākotne” ietvaros pasākumu ciklā „Latviskās tradīcijas – arī nelatviešiem” pastiprināti meklējam materiālus par pavasara sagaidīšanas rituāliem.

Diezgan liela daļa Latvijā dzīvojošo ievēro arī pareizticīgo tradīcijas, piemēram, Masļenicu, kas saskan ar latviešu Metenēm. Šoreiz sarīkojām dubulttradīciju pasākumu „Meteni un Masļenica”, kurā gan stāstījām, gan rādījām latviskās tradīcijas un Elīna Jefremova stāstīja par Masļenicās tradīcijām.

Pats galvenais un jaukākais Masļenicā ir pankūkas! Valmierā ir mīlīga kafejnīca „Ēdene,” kura bija ar mieru šajā pasākumā. Jaukās pavārītes cepa plānās pankūkas nedzirdīgo acu priekšā uz speciālām plīts virsmām. Ja tagad ir iestājies pavasaris, tad tas ir mūsu, valmieriešu nopelns, jo mēs saskaņā ar tradīcijām pieēdām pilnus vēderus ar pankūkām un tāpēc sāka spīdēt saulīte. ▲

Ēdam "Ēdene"!

NEDZIRDĪGIE DARBA TIRGŪ – KONKURĒTSPĒJĪGI

VIENĀ PILSĒTĀ, VIENĀ DARBA VIETĀ

Irīna Kristoforova

Sociālās aprūpes centrs Salaspilī tika dibināts 1998. gadā. Tā galvenais uzdevums ir aprūpēt pacientus – vecuma pensionārus ar ilgstošiem vai nepārejošiem fizisko vai psihisko spēju ierobežojumiem, kuru dēļ persona nav spējīga sevi aprūpēt.

Sociālais centrs nodrošina pacientam mājokli, aprūpēšanu, ēdināšanu. Šajā namā dzīvo 28 pacienti un strādā 19 darbinieki, no kuriem trešā daļa nedzirdīgie.

Lūk, „KS” iepazīšanās un saruna uz vietas centrā!

Atbild SAC direktors Viesvaldis Vasarietis

Kā jūs pirmo reizi pieņēmt darbā nedzirdīgos un kā ar viņiem kontaktējaties?

Tas bija pašā sākumā, kad tika veikts telpu remonts. Pirmais kontakts man bija ar Gintu Jēkabsonu, kurš piedalījās remontdarbos šajā namā. Kad tas 1998. gadā tika atvērts, pieņēmu viņu pastāvīgā darbā par sētnieku.

Komunikācijā neradās nekādas problēmas. Mēs saprotamies, lasot no lūpām. Ja ir kādi sarežģīti jautājumi, rakstām uz papīra. Manuprāt, nav svarīgi, vai cilvēks dzird vai nē: galvenais ir viņa čaklās rokas. Pie mums bijuši visādi: strādā čaklie un slinko slinkie. Ar nedzirdību tam nav sakara.

Atbild Gints Jēkabsons, tagad šoferis

Kā tu piekriti strādāt par sētnieku, kaut arī pirms tam veici remontdarbus?

Jā, es uzreiz piekritu. Tā nebija mana profesija, bet toreiz nedzirdīgajiem bija ļoti grūti atrast darbu. Ilgus gadus šur tur strādāju neoficiāli, gadījuma darbos. Biju priecīgs par piedāvāto oficiālo darbavietu, turklāt pastāvīgu. Jāpriecājās, ka ir tāds darbs, kur maksā nodokļus.

Kādu laiku biju sētnieks, tad radās iespēja kļūt par šoferi. Tā sākās darbs šajā kolektīvā. Pēc tam man pievienojās vēl vairāki nedzirdīgi. Tagad te esam jau pieci.

Kādi tagad ir tavi darba pienākumi?

Vеду pusdienas no kafējnīcas uz centru, nepieciešamības gadījumā vadāju centra iemītniekus uz poliklīniku, slimnīcu utt.

Atbild Solveiga Jēkabsons, arī šofere

Kad Gints, mans vīrs, sāka strādāt par šoferi, mani uzaicināja strādāt par sētnieci. Šeit esmu jau trīs gadus.

Kā tev patīk darbs?

Nesūdzos... esmu vienkāršs cilvēks. Man patīk dārza darbi, kopju visu teritoriju. Es to daru ar prieku, rūpīgi un kārtīgi.

Varu palepoties – centram piešķirts pašvaldības diploms par vislabāk sakopto apkārtni. Pašlaik gan esmu bērna kopšanas atvaļinājumā, bet pavasarī atkal sāksšu strādāt par šoferi! Bet manā sētnieces vietā direktors atkal pieņēma nedzirdīgu darbinieci – Irēnu.

Atbild Irēna Stulpiņa, sētniece

Pastāsti, kā jūs, nedzirdīgie, kontaktējaties ar darba kolēģiem? Vai labi saprotaties?

Protams, vairāk sarakstāties, lai nerastos pārpratumi. Mums ir ļoti labas attiecības, kolēģi mīļi, atsaucīgi, draudzīgi. Svētkus svinam kopā, kā arī regulāri piedalāmies darbavietā rīkotajos dažādos pasākumos, piemēram, sporta sacensībās, izbraukumos utt.

Liela atšķirību starp dzirdīgiem un nedzirdīgiem neredzu. Varbūt mēs, nedzirdīgie, vairāk jokojamies, šad tad pārkāpjot pieklājības robežas. Tāda ir nedzirdīgo kultūra, bet, kopā strādājot, nākas apgūt arī dzirdīgo pieklājības normas.

Gribot vai negribot tas jādara, jo nedzirdīgo pasaule ir maza, tāpēc nevaram diktēt savus noteikumus.

Vai tiekat galā ar darba pienākumiem?

Es kādus 20 gadus vispār neesmu strādājusi. Bija veselības problēmas. Šeit mani pieņēma darbā nesen. Labi, ka mūsu direktors ir saprotošs, varu strādāt uz nepilnu darba slodzi.

Atbild Dace Krūkle, sanitāre

Jau trīs gadus strādāju sociālās aprūpes centrā. Pirms tam ilgi biju bez oficiālās darbavietas. Mājās būt tomēr diendienā ir garlaicīgi.

Nobeigums 16. lpp.

NEDZIRDĪGIE STUDĒ AUGSTSKOLĀS: MOTIVĀCIJA, IESPĒJAS, REZULTĀTI

VALSTS EKSMĒNĀ – DESMITI

Elīna Jefremova

Soreiz piedāvāju sarunu ar Renāti Jansoni. Jūs jautāsi man, kāpēc?

Domāju, ka tas, ko Renāte ir paveikusi, būtu jāzina visiem, lai saprastu: katram pašam jātiecas pretī savam mērķim, jo neviens cits tavā vietā to nedarīs.

Renāte 2008. gada 23. februārī pabeidza savas studijas Latvijas Universitātes Psiholoģijas un pedagoģijas fakultātē un saņēma LU diplomu par augstākās izglītības iegūšanu. Ar to sirsnīgi apsveicam!

Elīna: Kāpēc tu nolēmi mācīties tieši LU Psiholoģijas un pedagoģijas fakultātē?

Renāte: Mani darbs piespieda mācīties, jo mūsdienās skolās bez attiecīgās specialitātes augstskolas diploma vairs nedrīkst strādāt.

Elīna: Ja tev vajadzētu LU iestāties vēlreiz, tu to darītu?

Renāte: Jā.

Elīna: 100% tieši tajā pašā fakultātē?

Renāte: Šis jautājums man jau ir jautāts. Nē!

Elīna: Kāpēc nē?

Renāte: Tāpēc, ka iestāties tieši tajā mani piespieda darbs.

Elīna: Kā bija ar mācīšanos?

Vai patika?

Renāte: Ja es pati kaut ko gribu iemācīties, tad to vienmēr daru ar prieku, bet, ja mani spiež kaut ko darīt, tad nepatīk.

Elīna: Vai tad augstskolā mācīties tikai to, kas tev patīk?

Renāte: Nē, mācījos visu, kas bija nepieciešams diplomu iegūšanai. Bet tu jautāji par patīkšanu...

Elīna: Cik garas bija mācības?

Renāte: Tās ilga 5 gadus un 5 mēnešus. Likās ļoti ilgi, it kā es mācītos par dakteri.

Elīna: Kur tad tu tagad strādā un par ko?

Renāte: Valmieras bērnu internātskolā, sākumā strādāju par palīglases skolotājas tulku, šo darbu vēl turpinu. Tagad pasniedzu arī zīmju valodu mazajām klasēm, bez tam esmu audzinātāja un melodeklamāciju pulciņa vadītāja.

Elīna: Tev gan daudz darba! Vai ir tāds, kurš patīk vislabāk?

Renāte: Man mīļākie ir tulka un audzinātājas pienākumi.

Katram pašam jātiecas pretī savam mērķim, jo neviens cits tavā vietā to nedarīs. Skaidri zinu vienīgi to: Ja kaut ko ļoti gribas, tad var visu sasniegt.

Elīna: Kā tu sāki strādāt Valmieras bērnu internātskolā?

Renāte: Mani uzaicināja. Tā kā man patīk bērni, nolēmu izmantot šo iespēju. Un to nenožēloju.

Elīna: Tad droši vien turpināsi skolotājas darbu?

Renāte: Jā, ja vien dzīve nespiedīs iet citu ceļu.

Elīna: Tu esi vādzirdīga, kā tiki galā ar lekciju klausīšanos?

Renāte: Centos apsēsties kaut kur auditorijas malīnā, bet vienmēr pirmajās rindās, lai varētu dzirdēt kaut ko no pasniedzēju stāstītā.

Elīna: Kādi bija pasniedzēji?

Renāte: (domā)... Man laikam viņi

visi bija vienādi, nedalīju labos vai sliktos.

Neteikšu, ka kāds bija slikts. Viņiem būtībā bija vienalga, kā es mācos, galvenais, ka izpildu visus uzdotos darbus.

Elīna: Tad jau visi nedzirdīgie var iet mācīties, galvenais – zināt, par ko stāstīs lekcijā un izpildīt mājasdarbus.

Renāte: Principā jā, bet tikai ar lekciju saprašanu ir pagrūti; labāk būtu, ja klāt būtu zīmju valodas tulks un iztulkotu lekcijas. Tas ļoti atvieglotu studijas un uzlabotu mūsu iespējas pilnvērtīgāk apgūt visu specialitātei nepieciešamo, nu tā, kā tas ir dzirdīgajiem.

Elīna: Kā gāja valsts eksāmeņā? Satraucies?

Renāte: Jāāāā! Tad, kad izlasīju biļetē jautājumu, likās, ka neko neatceros. Tad apsēdos, mierīgi padomāju un sāku rakstīt.

Elīna: Nu un kādu atzīmi dabūji?

Renāte: Desmit.

Elīna: Oho!

Renāte: Sākumā pati tam neticēju!

Pamatīgi apmulsu. Tas lika padomāt par visu iepriekšējo dzīvi. Sapratu, uz ko esmu spējīga, ka esmu pārāk zemu līdz šim sevi vērtējusi.

Elīna: Tagad, pēc šī notikuma, vairāk ticēsi saviem spēkiem, vai ne?

Renāte: Nezinu, bet skaidri zinu vienīgi to: ja kaut ko ļoti gribas, tad var visu sasniegt. ▲

Iepazīšanās

Mīļš, mierīgs vīrietis (35), Skorpions.

Vēlas nopietni iepazīties ar sievieti (30 - 35 gadi).

Skumji būt vienam, tad sirdi pietrūkst prieka. Ir pelēcīga katra diena, ja jūties vientuļi. Raksti, varbūt uzausīs tad mums jauna diena!

Mana adrese:

"Baškos", Skaņkalnes pagasta Valmieras rajonā, LV - 4215

IESKATS GADSKĀRTĒJĀ DAIĻLASIŠANAS KONKURSĀ

✍ *Marika Antonova,*
Foto: *Vladimirs Krumins*

Air dzeja un dziesmām...

20. februāra pievakarē Raiņa 8.vakara (maiņu) vidusskolā notika gadskārtējais daiļlasīšanas konkurss.

Šoreiz tas tika veltīts diviem brīnišķīgiem dzejniekiem un šī gada jubilāriem – Imantam Ziedonim un Ojāram Vācietim. Žūrijā dažas jau pierastas sejas – nedzirdīgais dzejnieks **Zigmārs Ungurs**, agrāko dzejas konkursu laureāte **Irina Kristoforova**, topošais nedzirdīgo literatūras skolotājs **Ivars Kalniņš**, nedzirdīgo teātra aktrise **Rasma Kurēna**. Tomēr puse žūrijas locekļu šajā godā aicināta pirmoreiz – „Rītausmas” nedzirdīgo teātra režisore **Dzintra Kukša**, aktieris **Arnīs Līcītis** un arī **es**, šī raksta autore.

Var tikai apbrīnot uzņēmību, ar kādu vakarskolas skolotāja **Inese Immure** nu jau sesto gadu organizē šo pasākumu. Pēdējos trīs gadus dzejas pasākuma scenārija autore ir vakarskolas latviešu valodas un literatūras skolotāja **Sandra Kociņa**. Tā kā pati biju pirmo konkursu līdzradītāja, varu salīdzināt: konkurss gadu gaitā ir krietni vērsies plašumā, tas vairs nav tikai nedzirdīgo jauniešu, bet visas skolas pasākums. Tajā piedalās arī skolas koris un solisti, tiek aicināti ievērojami viesi.

Šoreiz viesu vidū bija aktieris Arnīs Līcītis un dziedātāja **Ieva Zēģele** no grupas „Iedomu spārni”.

Jau trešo gadu daiļlasīšanas konkurss notiek divās kategorijās – skolēni var uzstāties ar dzejas vai melodeklamācijas priekšnesumu. Konkursa dalībnieku uzstāšanos šogad papildināja skolas dzirdīgo jauniešu sagatavotie Baltās un Melnās pasakas fragmenti.

Dzejas priekšnesumi

Ar dzejas priekšnesumu uzstājās deviņi jaunieši. Daudziem piedalīšanās konkursā bija pirmā reize, kad vienam jāstājas skatītāju priekšā, tādēļ uztraukumu pārvarēt bija ļoti grūti un dažiem teksts aizmirsās.

Juris Kraģis Imanta Ziedoņa dzejolim „*Ir vārdi...*” bija sagatavojis patiesi iespaidīgu sākumu – pārliecinoša stāja, drošs skatiens, izteiksmīgas zīmes un mierīga, skaidra balss. Žēl, ka dzejoļa otrā daļa uztraukumā palika nepateikta, citādi Jurim noteikti būtu tikusi kāda no godalgām. Tagad viņš saņēma pateicības rakstu par vīrišķīgu stāju. **Līga Grāvīte** uzstājās ar Ojāra Vācieša dzejoli „*Romance*”. Līgas priekšnesums tika novērtēts ar pateicības rakstu par emocionalitāti. Sniegums bija sievišķīgs un romantisks. Mīļš, sirsnīgs un meitenīgs bija **Ilzes Rumpes** priekšnesums – Ojāra Vācieša dzejolis „*Neatstāj*”.

Patīkami pārsteidza **Linards Volkovs**. Par sagatavoto priekšnesumu – Imanta Ziedoņa dzejoliem „*Tu neej prom!*” un „*Tad apstājās laiks*” – Linardam 3. vieta. Viņa stāja bija droša, zīmes – skaidras. Vēl viena 3. vieta tika **Kristīnei Urtānei** par Ojāra Vācieša dzejoli „*Kaut ko klusiņām, klusiņām...*”. Gan Linardam, gan Kristīnei novēlu turpināt piedalīties mākslinieciskajā pašdarbībā. Biežāk uzstājoties, viņi noteikti vairāk atraisītos, justos brīvāk, līdz ar to zīmes būtu plastiskākas un emocionālākas, arī mīmika kļūtu izteiksmīgāka.

Jauks un izteiksmīgs bija

Elitas Felkeres priekšnesums – Imanta Ziedoņa dzejolis „*Nedāvini man puķes*”.

Elita jāpaslavē par atraisītību zīmēs, mīmikā un kustībās. Tādēļ meitene guva augstu – 2. vietu.

Kam tika 1.vieta?

Regīnai Katakīnai! Žūrija vienprātīgi atzina, ka Regīnas priekšnesums (Imanta Ziedoņa dzejoli „*Visbriesmīgāk ir, kad otram sāp*” un „*Es saku jums...*”) ir galvas tiesu pārkāps par pārējiem. Kāpēc? Droši vien Regīnai palīdzēja dzīves pieredze un prakse tulka darbā. Viņa parādīja patiesu izpratni par dzejoļu saturu, un viņas zīmju valoda bija pārliecinoša, emocionāla un skaidra. Tomēr tas nav vienīgais iemesls. Regīna bija ļoti rūpīgi gatavojusies, meklējusi piemērotākās zīmes, kustības, mīmiku, uzklusījusi pedagogu padomus. Pie skatītājiem viņa savā priekšnesumā vērsās tieši un personīgi – it kā stāstītu par savu pieredzi. Tas viss padarīja Regīnas uzstāšanos tik īpašu un uzrunājošu. Liels paldies viņai par to!

Melodeklamācijas priekšnesumi

Lai arī melodeklamācijas grupā dalībnieki bija tikai seši, žūrijai bija grūti izvēlēties uzvarētājus, jo visi priekšnesumi bija ļoti labi sagatavoti, pārliecinoši un spilgti. Kopumā tie šogad bija spēcīgāki un interesantāki par dzejas priekšnesumiem.

Ar dzeju un dziesmām...

Tas izskaidrojams ar to, ka melodeklamācijas priekšnesumus izvēlējās jaunieši, kuriem jau ir lielāka vai mazāka skatuves pieredze, un daži no tiem (piemēram, Daina Platāce) uz skatuves ir burtiski uzauguši. Konkursā **Daina Platāce** uzstājās ar dziesmu „*Tāpēc jau, ka nevar zināt, kāpēc*”. Šo dziesmu viņa izpildīja kopā ar dziedātāju Jāni Graudiņu. Priekšnesums bija pievilcīgs, rotaļīgs, pat koķets – kā pati Daina. Daina saņēma pateicības rakstu par artistiskumu (skatuvisko pievilcību).

Drosmīga bija **Anitas Ķivītes** izvēle uzstāties ar dziesmu par spīti tam, ka mūzikai viņa ar dzirdi nevar sekot līdzī. Priekšnesums pierādīja, ka nedzirdība melodeklamācijā nav šķērslis. Nepieciešams tikai dzīvais mūzikas izpildījums, lai dzirdīgais dziedātājs varētu sekot līdzī nedzirdīgā mākslinieka zīmēm, nevis otrādi. Mūziķis **Aivars Vaišļa** dziedāja un uz ģitāras pavadīja dziesmu „*Mīlestība*”, uzmanīgi sekojot līdzī Anitas zīmēm un spēlējot lēnāk, kur tas bija nepieciešams. Lai arī Anita mūziku nedzird, mūzikas ritmu un noskaņu viņa bija ļoti labi izpratusi un prata to parādīt emocionālās un izteiksmīgās zīmēs. Tāpēc Anita saņēma pateicības rakstu par maigu un melodisku priekšnesumu, kā arī balvu no skolas kora.

Pateicības rakstu par spilgtu skatuvisko tēlu saņēma **Filips Igaunis**. Viņa melodeklamācijai „*Še tev zelta dālderis*” bija rūpīgi sagatavotas gan zīmes, gan kustības. Bija padomāts pat par uznācienu – dziesmai sākoties, Filips apstaigāja skatītāju rindas, rokas kabatās sabāzījis, un pētīja, kam savu zelta dālderī piedāvāt. Spilgts, skatītājus piesaistošs uznāciens bija arī **Jānim Sausiņam**. Pūsis uz skatuves

uznāca, dejodams un kustībās attēlodams trombona spēli. Jāņa melodeklamācija „*Meitenei no manas klases*” saņēma 3. vietu. Žūriju un skatītājus Jānis pārsteidza ar savu atraisītību – brīžos, kad nebija jādzied, viņš uz skatuves dejoja un garākā pauzē pat paņēma sev līdzī uz skatuves dejojot meiteni no skatītāju rindām. Arī viņš saņēma skolas kora balvu, bet konkursā par skatītāju simpātiju palika otrajā vietā. Izskatās, ka Raiņa vakarskolā aug jauns melodeklamācijas solists un skatītāju mīlulis!

2. vietu ieguva **Lilīta Lukina**. Lilīta bija izvēlējusies sev īsti piemērotu dziesmu roka stilā –

ritmisku, spēcīgu mūziku.

Viņas melodeklamācijai „*Atzišanās*” līdzī dziedāja skolas soliste Anete Volnobajeva un pati dziesmas oriģinālizpildītāja Ieva Zēģele no grupas „Iedomu spārni”. Lilītas priekšnesums bija pārpilns ar enerģiju – tikai dažās vietās plašās, spēcīgās zīmes mijās ar mierīgām un maigām. Var tikai paslavēt Lilītu par izkopto stilu, mūzikas izjūtu un patstāvību priekšnesumu gatavošanā.

Domāju, ka tieši spēja ielikt savā izpildījumā spēcīgus kontrastus un visdažādākās noskaņas ļāva uzvarēt **Marijai Jegorovai**. Viņas izpildītā

dziesma „*Kā svece deg*” ieguva ne vien 1. vietu žūrijas vērtējumā, bet arī skatītāju simpātijas balvu. Marija bija padomājusi par visu – par atbilstošu sarkanu skatuves tērpu, par stāju, izteiksmīgu mīmiku, zīmēm un piemērotām kustībām dziesmas starpspēlē. Dziesmu papildināja svece, kuru Marija aizdedza, atnesa cauri skatītāju zālei un nolika sev priekšā dziesmas sākumā. Tas ļāva gan pašai Marijai, gan skatītājiem dziļi iejusties dziesmas noskaņā. Tā kā arī pati piedalījās konkursa gatavošanā un kopā ar Inesi Immuri konsultēju skolēnus, varu tikai paslavēt lielo atbildīgumu, ar kādu Marija gatavoja savu priekšnesumu un uzklaušīja padomus. Domāju, ka viņas uzvara, kā arī visu pārējo apbalvoto panākumi ir pierādījums tam, ka veiksmes atslēga slēpjas ne vien talantā, bet arī ieguldītājā darbā.

Pasākums beidzās ar draudzīgām sarunām un svētku kliņģeri. Konkursa dalībnieku sejas redzēju prieku un gandarījumu par sasniegto. Izskanēja pārdomas, ka konkursam vajadzētu pievienot trešo kategoriju – nedzirdīgo poēziju. Kas var būt labāks par apziņu, ka pasākums ir nesis prieku skatītājiem, rosinājis pārdomas un dalībniekiem cēlis pašapziņu, vēlmi sevi mākslinieciski pilnveidot un pierādīt? Lai šis prieks dzīvo mūsos visos līdz nākamajam gadam. Lai saņemam arī tie skolēni, kas šogad nobijās!

Lai skolotājai Inesei Immurei daudz atsaucīgu dzejas un dziesmas cienītāju un radošu palīgu, nākamo konkursu gatavojot! ▲

NEDZIRDĪGO LIELIE SADZIEDĀŠANĀS SVĒTKI

Kā tas sākās toreiz...

Regīna Rizika

Melodeklamācijas meklējami tālajā pagātnē – tas aizsākumi bija 1973. gadā 24. februārī kultūras nama „Rītausma” atpūtas vakarā „Smaids”. Tas ir pierādīts ar faktiem, ar publikāciju avīzē „Kopsoli”.

Pirms 35 gadiem melodeklamācijas lāpu pirmā pacēla Rīga. Pirms tam dažādos sarīkumos notika bija parasta dzejoļu deklamācija – daļas lasīšana. Padomju laikā

dzejoļiem bija jābūt politiskiem – par Leniņu, par komunistisko partiju, tādi publiku neaizrauj. Pēc tam uzdeva deklamāciju pavadīt klavieres vai akordona pavadījumā. Izpildītājs uz skatuves deklamē savu dzejoļu, mūzika (klavieres, akordons) bija kā fons, izpildītājs mūzikā līdz nedzīvo. To toreiz sauca arī par melodeklamāciju.

Nedzirdīgā cilvēka istā dziedāšana sākās tad, kad sāka griezties skaņu plate: iemācījās vārdus no galvas, saklausīt mūziku, iemācījās dziedāt ar žestiem, protams, balsi atskaņo plate, tā ir kā fonogramma.

Lai nedzirdīgais varētu dziedāt, bija vajadzīga liela drosme, uzdrīkstēšanās, varēšana. Dziesmas „tēlu” parādam ar mīmiku, kustībām, dejām, un tas ir neparasti spilgti un izteiksmīgi. Tās ir roku dziesmas.

Gribu pieminēt vienu no vislielākajiem dziedātājiem Aleksandru Celmu, lai miers viņam debesu valstībā! Aleksandrs dzimis kora dziedātāju ģimenē, kas viņam jau no mazām dienām iepatēja lielu mīlestību uz dziedāšanu. Celms nenogurstoši dziedāja, līdz pēdējais viesis iet uz mājām. Aleksandra Celma dzīves moto „Dziedot dzimu, dziedot augu, dziedot mūžu nodzīvoju.”

Novēlu, lai melodeklamācijas lāpa vienmēr degtu un kvēlotu, kļūtu par mūžīgo uguni nedzirdīgo kultūrā! ▲

Dzintra Soduma

23. februārī kultūras centrā „Rītausma” pirmo reizi notika nedzirdīgo sadziedāšanās svētki deviņu stundu garumā. Jūsu uzmanībai divu “KS” korespondentu skatījums uz šo unikālo pasākumu.

Šie svētki tika sarīkoti, lai atzīmētu Latvijas nedzirdīgo melodijas 35 gadus. Tajos piedalījās ap simt dziesmu mīļotāju.

Melodeklamācija aizsākās 1973. gadā 24. februārī kultūras centra „Rītausma” rīkotajā atpūtas vakarā „Smaids”. Pēc tam melodeklamācijas žanrs uzplauka arī citās Latvijas nedzirdīgo biedrībās. Jubilejas pasākuma iniciatore Regīna Rizika, atzīst, ka, lai dziedātu zīmju valodā, nedzirdīgiem ir vajadzīga ne tikai mākslinieciskā varēšana, bet arī uzdrīkstēšanās un drosme uzstāties publikas priekšā.

Krāsainiem baloniem izrotātā zālē pasākumu atklāja tās galvenie rīkotāji – Regīna Rizika, Inese Immure un Ivars Kalniņš. Pēc tam uzrunu teica LNS prezidents Arnolds Pavlins. Šo pasākumu viņš salīdzināja ar latviešu dziesmu svētkiem, jo latviešiem, arī nedzirdīgajiem, vienmēr patīcis dziedāt. Pasākuma pirmajā daļā uzstājās nedzirdīgie ar skatuves pieredzi. Zīmju valodā viņi izpildīja 22 dziesmas – R. Paula, Z. Liepiņa, J. Lūsēna un citu komponistu darbus. Vispirms uzstājās vecākie un pieredzējušie melodeklamācijas izpildītāji, tad jaunākie, ne tikai no Rīgas, bet arī no Rēzeknes, Daugavpils, Valmieras un Liepājas. Koncerta izskaņā visi divdesmit pieci melodizdātāji apvienojās U. Marhilēviča

dziesmā „Vai tu mani dzirdi”. Kājās stāvot, šis emocionālās dziesmas izpildītājiem pievienojās arī klausītāji.

Otrajā daļā notika kopdziedāšana. Dziesmu teksti līdzdziedāšanai bija lasāmi svētku bukletā, kā arī tika rādīti uz ekrāna. Zīmju valodas tulces Brigītas Aldersones vadībā klātesošie izdziedāja ap divdesmit populārākās latviešu dziesmas.

Svētku programmu kuplināja Kristīne Šomase, populārās dziedātājas Lienes Šomases māsa, kas nodziedāja trīs dziesmas.

Šajos svētkos apmeklētāji varēja noskatīties interesantu un izglītojošu mūsu tautietes Mildas Bergmanes (tagad dzīvo Zviedrijā) veidotu mūzikas klipu zīmju valodā par kohleāro implantu – savdabīgu karu starp tā atzinējiem un noliedzējiem.

Pasākumā tika noteikta skatītāju simpātija no dziesmu izpildītājiem (bija vairākas pretendentes, bet lielāko punktu skaitu ieguva Inese Immure), izvēlēta vakara Mis – Irīna Kristoforova un vakara Mistery – Rolands Barkāns.

Pēc Igora Čaikas iniciatīvas svētku dalībniekiem bija iespēja savu radošo izpausmi parādīt teātra mākslā. Tā kā 2008. gads ir Žurkas gads, tad tika sarīkota Žurku izstāde. Ekspozīcijas tai – nedzirdīgo zīmējumus un veidojumus, kā arī veikalā nopirktus suvenīrus, pēc organizatoru lūguma atnesa pasākuma dalībnieki.

Šie dziedāšanas svētki spoži pierādīja, ka nedzirdīgie cilvēki spēj skaisti dziedāt – ar žestiem, emocionālu sejas izteiksmi, plastiskām kustībām. Melodijas ir lielisks veids, kā integrēt nedzirdīgos dzirdīgo cilvēku kultūrā. ▲

LNS pasākumu finansiāli atbalstīja Rīgas Dome. Paldies!

DZIESMA NENOSALST

Daiga Delle

Tas noteikti bija viens no jaukākajiem pasākumiem, kur plecu pie pleca kopā labi jutās gan jauni, gan veci dziesmu dievinātāji! Atkal uz skatuves kāpa kādreizējās un tagadējās dziesmu zvaigznes. Un viņi visi dziedāja no sirds, ar savu azartu līdzī paņemot arī skatītājus!

Man patika, ka koncertu vadīja dažādas paaudzes – Regīna Rizika, Inese Immure un Ivars Kalniņš. Paldies viņiem par lieliski sagatavotu programmu! Koncertu atklāja ar dziesminieka – melodeklamācijas pamatlicēja Aleksandra Celma godināšanu.

Jebkurš sākums ir grūts un Celms pierādīja, ka grūtības ir pārvaramas, jo, būdams nedzirdīgs, viņš dziedāja. Vietā **Marutas Piternieces** vārdi: „Dziesma nenosalst, dziesma palīdz mums dzīvot, dziesma palīdz bēdās, priekos!”

Koncertu atklāja **Regīna Rizika** ar dziesmu „Es piederu jums”, kura pirmoreiz uz skatuves iznāca tālajā 1973. gadā.

1980. gadā uz skatuves parādījās kāds jauns puisis, kurš ātri ieguva skatītāju simpātijas. Tas bija **Genādijs Černavskis**.

Toreiz viņa sirds bija brīva un dziesma „Mana sirds ir atkal brīva” aizrāva visus. Viņš vienmēr saņēma no sajūsminātās publikas ziedu klēpjus. Un nu viņš atkal dziedāja šo dziesmu, un, starp citu, viņa sirds atkal ir brīva!

Sandra Gerenovska un **Inga Mauriņa** uzstājās pārī ar skaistu dziesmu par savu dzimto pilsētu un dziedāja īpaši lepnī, kā jau savas pilsētas patriotes.

Un tad zālē ilgi valdīja absolūts klusums. Skanēja vien dziesma „Melnā upe”, kuru dziedāja valdzinošā **Elvira Čaika**. Par šķiršanas, sāpēm, meliem. Toties tik cēli, aizraujot līdzī skatītājus, mudinot mūs visus ieklausīties dziesmas vārdos un

padomāt par savu dzīvi. Pirmajā brīdī likās ļoti skumji priekš parasti tik dzīvespriecīgās Elvīras, bet šoreiz tas bija ko vērts!

Tad nāca vēl viens pārsteigums! Uz skatuves tautastērpā iznāca **Skaidrīte Baure** ar latvju dainām, ko sakomponējis Zigmārs Liepiņš un ko savā skaistajā balsī dzied Mirdza Zīvere – „Zibsnī zvaigznes aiz Daugavas”. Nu tik sarežģītu dziesmu, tik emocionāli nodziedāt ne katrs var, īpaši būdams nedzirdīgs! Skaidrītes priekšā – cepuri nost! Arī, piesakot šo dziesmu, tika uzsvērtā viņas lielā varēšana toreiz!

R. Paula dziesmu „Pie jūras dzīve mana” aizrautīgi izpildīja burvīgā, mūžam ar radošu dzirksteli apveltītā **Inese Immure**. Baudot viņas priekšnesumu, šķita, ka daudzie gadi nemaz nav pagājuši!

Savu dziedātāja karjeru **Pēteris Kursītis** sāka Daugavpilī. Tomēr tur šķita šauri un Pēteris atlidoja uz Rīgu. Laikam tāpēc viņš dziedāja vienmēr un visur savu dziesmu „Lido”.

„Lido, par spārniem tu nopirksi dzīvi, jo nav nekā, ko var nopirkt par brīvu!” Man bija jādama: šie vārdi pasaka tik daudz par notikušo tajā brīdī, visu par šodienu...

Maiga Elbrote reiz sāka kā dejotāja un Mīs – 88. Viņa bez dziesmas nespēja dzīvot un pasniedza mums jutekliskās tumšsarkanās rozēs – „Vismīlākās puķes”.

Tad pie mums nāca itāļu dziedonis Al Bano....Nu tik līdzīgs, ka likās – tūlīt dziedās „Felicitu” un meitenes spiegs. Bet īstenībā tas bija **Juris Elbrots**, reiz zināms kā Juris Losevs.

Un skanēja rotaļīgā „Muļķe sirds” kopā ar Inesi Immuri – profesionāli, ar humora devu. Visa zāle dziedāja līdzī.

No Valmieras ar „Pensionāru dziesmu” bija atbraukusi **Līga Landrāte** dziedāja ar valmieriešiem rakstu-rīgo humora odziņu!

Lielas ovācijas zālē bija, kad Maiga un Juris Elbroti dziedāja „Tā es tevi milēšu”. Tautā visbiežāk dziedātā dziesma, kura nekad neapnik. Un, jā vēl ir tāds labs priekšnesums, kādu prot rādīt Maiga un Juris – vispār super!

Latgaliete paliek latgaliete. Tik cēla un dziļa – protams, **Regīna Katakina** ar dziesmu „Ak, māte Latgale”. Varēja skaidri redzēt, kāds latgalties lepnums mājō Regīnas sirdī.

Un vispār koncertā sadziedājās visi Latvijas novadi. **Gundega Paņko** dziedāja populāro latviešu viesību galda dziesmu „Pie Dzintara jūras”.

„Alias” – latīņu valodā nozīmē citādi. „Mēs dziedam, bet citādi”, piesakot savus izlolotos, Inese Immure paskaidroja grupas nosaukuma izvēli. Uzstājās „Alias” pirmais pamat-sastāvs – **Jolanta Znotiņa, Ivars Kalniņš, Iveta Kraze**.

Dziesmu viņiem daudz, bet viņi mums izvēlējās „Kino”, un varējām baudīt labi iestudētu, atraktīvu priekšnesumu.

Bija arī īpašie viesi – dziedātāja **Lienes Šomas** simpātiskā mamma un māsa, kuras pārstāvēja pazīstamo dziedātāju, kura noteikti būtu pagodinājusi pasākumu ar savu klātbūtni, ja vien tovar nebūtu Paula sadziedāšanās koncerta ģenerālmēģinājums. Lienes dziesmu „Ugunskurs” izpildīja jaunais talants – **Marija Jegorova**. Var tikai apbrīnot viņas jauko atraisītību uz skatuves, tik emocionāli sniedzot šo dziesmu. Pati Marija likās kā dziesma – ugunīga ne tikai dvēselē, bet arī ārējā veidolā ar sarkano kleitu un tumšajiem garajiem matiņiem!

Tad nāca vēl viena seksīga meitene **Daina Platāce** ar daudzu sirdīs jau palikušajiem „Seksuāliem čiekuriem”.

Un vēl viena skaista princesīte **Irīna Kristoforova** ar „Princesīti”, kura vasarā kopā ar dzirdīgo Jāni to izpildīja konkursā „Dziesma manai paaudzei” Cēsīs.

„Es ceru, ka viņa spēš apburt visus un nevarēsiet pretoties viņas burvestībām” – **Jolantu Znotiņu** ar „Buramdziesmu” pieteica Ivars. Un burvestības plūda. Jolanta ir lieliska dziedoša aktrise ar neparasti brīvām, profesionāli izkoptām, kārdinošām skatuves kustībām!

Interesants bija Lienes māsas un **Lilītas Lukinas** „Nāc dejot!”

priekšnesums. Ne visi spētu tik dzīvi atdarināt grupas „Linga” stilu.

Īpaši skaisti „Baltā dziesma” piestāvēja **Andai un Raivim Tīdemaņiem**, bet Raiņa vakarskolas konkursa 1.vietas ieguvējs **Rolands Barkāns** ar savu staltumu un emocionālām kustībām ievada mūs „Marta rītā”.

Renāra Kaupera Dziesmu svētkiem veltītā „Mana dziesma” jau kļuvusi populāra nedzirdīgo sabiedrībā, jo pats Renārs to kopā ar Raiņa vakarskolas audzēkņiem izpildīja 2007. gada TV raidījumā „Latvijas lepnums”. Savilņojoši tā izskanēja arī šī pasākuma noslēgumā.

Noslēgumā dažu dalībnieku pārdomas par savu dziesmoto ceļu!

Juris un Maiga Elbroti

J.: Man bija 20 gadi, kad sāku dejojot tautiskās dejas. Uz tām mani atvilka deju partnere Daiga Sudraba. Sāku spēlēt arī teātri. Tur pierunāja dziedāt. Tas man iepatikās. Sākumā bija lampu drudzis, bet tad pamazām, pats aizrāvos.

Tagad man ir 39 un vēl patīk dziedāt. Mana pirmā dziesma bija „Tā es tevi mīlēšu” kopā ar Maigu. Tā sadziedājāmies, ka pat apprecējāmies. Mīļākā dziesma man ir „Tā ir dzīve”.

M.: Mana pirmā dziesma bija „Migla”. Tāpat kā Juris, vispirms biju dejojāja rēvijā. Tad redzēju, kā Regīna un Gena izpildīja dziesmu „Muļķe sirds”. Regīna iedrošināja, ka es arī tā varot. Tā sāku, un liktenis

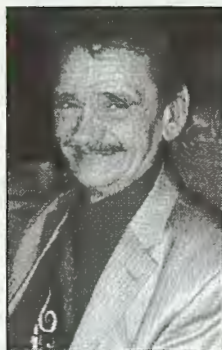
mani saveda kopā ar Juri.

Tas bija 1999. gadā, bet pēc diviem gadiem uzstājamies jau kā precēts pāris. Šovakar dziedāju savu vismīļāko dziesmu „Tumšsarkanās rozēs”.

Mans novēlējums – lai jaunā paaudze dzied un dzied!

Genādijs Černavskis

„Rītausmas” a t k l ā š a n ā spēlēju ģitāru. To man iemācīja Valmieras skolas skolotājs Mežulis. Aizrāvos arī ar teātri pie režisores

Elksnes un deju rēviju. Regīna Rīzika pierunāja mani sākt arī dziedāt. Pirmā dziesma bija „Vēju stundā”. Man visas dziesmas mīlas!

Daudz viesizrāžu bijis Padomju savienībā, rokas tad vienmēr bija pilnas ar ziediem. 1986. gadā uzstājos arī Polijā. Šodien jūtos kā jaunībā. Atgriešanās uz skatuves – tas ir brīnišķīgi!

Elvīra Čaika, Regīna Katakina

Elvīra: Skumjo dziesmu izvēlējos nevis tāpēc, ka pati tā jūtos, bet gribējās ko savādāku. Kādreiz vajag arī ko nopietnu, lai cilvēki ieklausās, padomā! Tā ir dziļa, pārdomu pilna dziesma. No skatītājiem saņēmu daudz jauku vārdu. Pat Arnolds Pavlins uzslavēja.

Dziedāt sāku 19 gadu vecumā. Zīmes man ierādīja G. Piroga – Ņevjadomska. Pirmā bija „Vecpuišu dziesma”. Mīļāko dziesmu nevaru nosaukt, daudzas skaistas bijušas! Tās vienmēr izvēlos pēc principa: patīk, mani uzrunā! Tām jāielīst manā sirdī! Dziedāt nevar kaut kā vienkārši, sevi vajag parādīt profesionāli. Visi dziedātāji zina – katrā dziesmā ielikts milzīgs darbs!

Regīna: Mana debija bija 1995. gadā. Toreiz dzīvoju dzirdīgo pasaulē,

bet māsa Elvīra mani uzaicināja iesaistīties nedzirdīgo pasaulē, pierunāja sākt dziedāt. Pirmā dziesma bija „Ak, māte Latgale”, ko dziedāju arī šovakar! Pati esmu latgaliene, un to veltīju savai Latgalei. Zīmes piemeklēju pati.

Šovakar jūtos pacilāti, dziesmu izpildīju no sirds.

Anda un Raivis Tīdemaņi

Vakarskolas laikā Inese Immure mūs abus uzaicināja dziedāt „Balto dziesmu”. Toreiz jau dzīvē bijām pāris. Tā mēs 2002. gadā Ziemas-

svētku pasākumā dziedājām. Mums patika, jo dziesmas vārdi raisīja sirsnīgu noskaņu un kontakts uz skatuves bija savilņojošs. Turklāt kopā ar mums bija arī Gunārs Kalniņš, kurš arī zīmēs dziedāja. Viņš arī pats ar zīmēm dziedāja piedziedājumu. Tas bija aizkustinoši!

R.: šovakar man vēl vēders sāp no lampu drudža (*smejas*), tik daudz skatienu vērsti uz mums...

A.: – pasākums ir jauks, patika pazīstamās „Alias” dziesmas, satikties ar jaukiem cilvēkiem. Nu, salīdzinot ar Nedzirdīgo dienas koncertu, šis ir īpaši silts: gan mēs, gan pārējie uzstājamies ar mīlestību sirdī! Tas taču ir tik svarīgi. ▲

ĪPAŠAIS ZELTS – MĪĻOTĀ MEITENE!

Daiga Delle

Gan Inna, gan Sergejs ir Valmieras skolas absolventi. Sergejs mācījies arī Apes arodskolā par automehāniķi., Inna beigusi Rīgas Amatniecības skolu. Innas dzimtā puse ir Gulbenes rajons, savukārt Sergeja – Kauguri, Jūrmalā.

Tā nu sanāca, ka Sergeja ģimene pārdeva Jūrmalas māju un noenkurojās dažādās Latvijas pilsētās. Sergejs nopirka dzīvokli Līgatnē. Nu jau 5 gadi Līgatnē, precīzāk – Lejaslīgatnē, pavadīti. Abi spriež, ka Līgatne tomēr ir savdabīga pilsētiņa ar iežu aizām, kurās vietējie ierīkojuši pagrabņus. Un abi ir iemīļējuši šo mazpilsētu, jo pilsētiņā ir miers un klusums, svaigs gaiss un izklaides objekti nav tālu – tepat uz vienu pusi ir Cēsis, uz otru – Sigulda un Rīga.

Jūtas droši un labi

Līgatnes iedzīvotāji – savdabīga tauta – viņus ir pieņēmusi kā savējos, un abi ciematiņā jūtas droši. Ja būs kādas problēmas, tur varēs atrast palīdzīgu roku! Sergejs pat iemantojis „krutā” puīša slavu: Līgatnes puīši viņu respektē, vienmēr obligāti apstājas un sarokojas!

Ļoti bieži gan sezonā, gan nesezonā Līgatnē redzami daudzi ārzemju tūristi gan pavisam veci, gan jaunieši – uz riteņiem, ar lielām kalnu mugursomām. Viņiem Līgatne tiešām ir eksotika. Un ko tur liegties, mums arī tā ir eksotika. Un tur dzimst romantika! Un ja vēl romantiskā vidē dzīvo iemīlējis pāris....

Joprojām iemīlējušies

Tā kā nesen aizvadīta Valentīndiena, tad nu gribējās tikt skaidrībā, ko par mīlestību, kopā dzīvošanu domā Inna Šivare un Sergejs Beinars, kuri joprojām ir iemīlējušies jau 6 gadus, bet uz kāzām draugus un radus vēl nav aicinājuši....

Gan Sergejs, gan Inna ir vienisprātis, ka 6 gadi tomēr ir laiks,

kad abu jūtas jau pārbaudītas un var nākotni plānot pavisam droši. Inna saka, ka viņa nav pret oficiālu laulības dokumentu, bet, kā jau visas meitenes, negrib, lai tas skaistais notikums notiktu kaut kā pavirši.

Lai paliktu skaistā atmiņā

Viņa vēlētos šo notikumu noorganizēt tik skaistu, lai paliek atmiņā uz visu mūžu.

Inna strādā Cēsīs par šuvēju, bet Sergejs par dizaina galdnieku tepat Līgatnē. Abu profesijas ir tādas, ka abiem ir svarīgi, lai laulību dienā būtu arī skaisti tērpi un jauka laulību svinību vieta. Sergejs ir strādājis kāda liela Latvijas miljonāra villā, kur gatavoja kāzu svinību vietu. Nu arī pašam ir skaidrs, ko gribētu pats savās kāzās! Inna slavē, ka Sergejs ir apveltīts ar labām darba un organizatora spējām. Ar viņu dzīvot ir ļoti interesanti! Laikam tāpēc dzīves rutīna vēl nav viņus sasniegusi!

Sapnis par māju

Sergejs saka, ka viņam patīk nokārtot attiecības līdz galam – sapnis ir pašam sava māja. Kad māja būs gatava, tad būs arī krāšņgas kāzas! No mājas būvēšanas darbiem Sergejs nebaidās. Turklāt, ja ļoti grib, tad tas arī notiek, pārliecināts Sergejs! Kad koķeti ieminos, vai Sergejam nav bail, ka Innai apņiks gaidīt solījumu un vienkārši aizies prom, Sergejs pārliecināti atbild, ka nav gan bail, jo ir pilnīgi drošs, ka Inna nekur neaizies, jo Inna mīl viņu. „Un es viņu!” mīļi saka Sergejs. Jo tik daudz sadzīves jautājumu un problēmu jau risinājuši kopā! „Grūtos brīžos atklājas cilvēka īstā daba un tad var saprast, vai būsīm kopā vēl ilgi vai nē,” pārliecināts Sergejs. Arī no mazu bērniņu audzināšanas abi nebaidās, jo Inna auklējusi savas ģimenes mazos brāļus un

māšas. Innas un Sergeja draugiem šobrīd ir mazi bērni un ir arī daudz sadzīves problēmu, tāpēc negribas ļoti steigties....

Mīlestības svētki

Inna: „Kas ir mīlestība? Par to nav gari jārunā, to var just, redzēt mīļotā acīs. Un blakus ir silti, silti! Kaut saka, ka bieži teiktie vārdi „Es tevi mīlu!” neesot patiesi, tomēr es tos Sergejam saku bieži un man patīk, ja Sergejs tos saka man! Valentīndienā Sergejs mani no darba sagaida ar rozēm! Man patīk, ja dāvina ziedus!”

Šo dienu mēs labprāt svinam paši mājās, vienmēr ir bijis lielais pārsteigums. Kas tas par pārsteigumu, to es neteikšu nevienam! Lai paliek intrīga!”

Ir daudzas lietas, kuras abiem kopā patīk darīt. Viena no tām ir ceļošana. Ar draugiem vai divatā apceļota Latvija. Un ir vēl daudz vietu, kur abi gribētu aizbraukt! Līgatnē un Cēsīs dzīvo tuvākie draugi (ar dzirdes traucējumiem), ar tiem kopā vienmēr sanāk jautri tusiņi un ballītes. Ziemā aktīvi tiek apmeklēti tepat tuvumā esošais Žagarkalns.

„Labi draugi ir zelta vērtībā! Bet īpašais zelts ir mīļotā meitene blakus gan priekos, gan bēdās!” mīļi nosaka Sergejs.▲

RĪGAS SKOLAI APRIT 168 GADI

✍ Inguna Krama
Foto: Dzintars Stepāns

„Manai skolai 168 gadi, bet man - septiņi. Manai skolai četri stāvi, bet manu augumu var izmērīt ar 19 konfektēm.”

Tā, zīmējot skolu un savus portretus, raksta 1.klases skolēni Katrīna Poikāne un Artis Vazdiķis.

Jā, 2008.gada 21. februārī mūsu Rīgas nedzirdīgo bērnu internātpamatskolai Rīgā, Čaka ielā 42, apritēja 168. gadskārta.

Dzimšanas diena ...

Tā sākās ar skolas direktores rokasspiedienu un apsveikumu ikvienam skolas darbiniekam rīta agrumā.

Tālāk rīta sarunas klasēs par skolu, par senākiem laikiem, par šodien... Jaukas sarunas. Un tad esam visi zālē, kur mūs uzrunā skolas vadība. Svētku uzrunas – svinīgas un pasakainas: ar sapņiem un cerībām, ar senās Marijas ielas nama elpu, ar to, kā izstaigāt skolu aizvērtām acīm un nekur neapmaldīties.

Sapņi, pasakas, pateicības

Skolas direktore **L.Morozova** stāstīja bērniem pasaku, bet direktores vietniece **E.Jaščenoka** – runāja par valodu un cilvēkiem skolā dažādos laikmetos. Direktora vietnieks informātikas jautājumos **Dz.Stepāns** iezīmēja nākotnes skolu – ar internetu kā dāvanu klasēs un kabinetos. Savukārt direktores vietnieces saimniecības darbā **G.Malickas** vārdos izskanēja cieņa un apbrīna pedagogu darbam, pateicība skolas saimnieciskajam personālam, kā arī vēlējums visiem: nejaūtāt un negaidīt, ko dos skola, bet padomāt, ko katrs pats var dot skolai, lai ar lepnumu teiktu: „Jā, es mācījos un strādāju labākajā un skaistākajā skolā pasaulē – Rīgas Nedzirdīgo bērnu internātskolā!”

Uzdevumi aploksnēs

Svētku turpinājums „slēpās” uzdevumos – baltu, biezu aplokšņu kaudzītē. Tās saņēma ikvienu klase.

Uzdevumi bija izzinoši. Vajadzēja noskaidrot, kad un kur sākusies nedzirdīgo bērnu apmācība Latvijā, kas zināms par savu ielu, namu un dzīvi tajā?

Lūkojoties senās fotogrāfijās, atsaucām atmiņā skolai nozīmīgus cilvēkus. Kā viņiem klājas, ko dara tagad? Skolēni rakstīja vēstules bijušajiem skolotājiem un skolas darbiniekiem. Tajās mīļas uzrunas, atmiņas.

„Labdien!”

„Labdien, cienījamo skolotāj!”

„Labdien, skolotāja! ... Jūs vienmēr bijāt smaidīga un mūs samīļojāt...”

Dienas otrajā pusē visi gaidīja tikšanos ar interesantu personību, mūsu skolas skolotāju Līgu Baueri, vienmēr elegantu, dzīvesgudru, ieinteresētu savā darbā.

Par viņu laikabiedri saka:

„... viņa ir tas cilvēks, ar kuru var sastrādāties...”

„... viņa dod pat iedvesmu...”

„... ar viņu kopā būt bija ļoti patīkami...”

„... viņa veidoja bērnos iztēli, mēģināja visam rast pamatojumu ...”

„... skaisti izlīdzināja situācijas starp dzirdīgiem un nedzirdīgiem cilvēkiem ...”

„... man viņa patīk!”

Tas viss par Līgu, bet ... viņa nerunāja par sevi. Viņa dalījās skaistās atmiņās par savu ģimeni: mammu Līviju Sviķeri – Baueri, kura savā laikā beigusi mūsu skolu, Rīgas Valsts mākslas amatniecības skolu un atgriezusies šeit kā rokdarbu skolotāja, lai savu smalko amata prasmi nodotu tālāk.

Svētku noslēgumā direktore **L.Morozova**, direktores vietnieces **B.Poriete**, **R.Nazarova**, **E.Jaščenoka** atskatījās uz dienas veikumu un pateicās klātesošajiem ar balvām. Arī skolotāji **I.Poga**, **B.Plinta**, **V.Šteinhards**, šīs svētku dienas veidotāji, saka lielu paldies visam skolas kolektīvam par kopīgi radīto svētku gaisotni. ▲

Paldies **A.Čaka** memoriālā dzīvokļa laipnajiem saimniekiem.

Par svētkiem paliks skaistas atmiņas

NO NEDZIRDĪGO SPORTA VĒSTURES: FUTBOLS

✍ *Jadviga Bočkāne*

Pašlaik rakstu par mūsu sportistu sasniegumiem atsevišķos sporta veidos.

Vēlreiz lūdzu visus, it sevišķi sporta veterānus, rūpīgi pārlasiet un dodiet ziņas, ja ir neprecizitātes vai arī kādas citas ziņas par kāda notikuma, sporta veida vai atsevišķa sportista sasniegumu neuzrādīšanu šajos rakstos.

Futbols ir viens no visvecākajiem sporta veidiem Nedzirdīgo sportā.

Tas bija 1935.gadā, kad nodibinājās biedrība "Nedzirdīgo Sports". Tomēr atklātās futbola sacensībās ar dzirdīgajiem biedrība varēja pieteikties tikai pēc gada, jo sabiedrībā bija domstarpības par to, vai nedzirdīgie sportisti vispār piemēroti futbola spēlei ar dzirdīgajiem, jo viņi taču nedzird tiesneša svilpi. Galu jautājums tomēr rada labvēlīgu atrisinājumu.

Pirmie pamākumi

Nedzirdīgie futbolisti pirmoreiz atklātībā debitēja 1936. gadā – cīnījās Rīgas pilsētas 2. līgas meistarijā. Ilggadējais vienības kapteinis E.Laiviņš intervijā žurnālam "Sporta Pasaule" atcerējās pirmo oficiālo sacensību ar 3.līgas vienību "Union", kur pārliecinošu uzvaru guva nedzirdīgie. Arī 2.līgā mūsu futbola komandas panākumi ar katru sezonu kļuva labāki. Toreiz biedrības krāsas aizstāvēja: **E.Laiviņš, A.Meija, E.Hartmanis, A.Daubars, F.Vilde**, kā arī **L.** un **N.Sproģi**. Par šo laiku labākajiem nedzirdīgiem futbolistiem uzskatāmi **A.Meija** un **E.Hartmanis**.

1938. gadā mūsu komanda viesojās Igaunijā – Narvā un Tallinā. Abās cīņās uzvarēja Latvijas pārstāvji ar rezultātiem 6:1, 3:0. Tas bija skaists "Nedzirdīgo Sporta" futbolistu panākums. Tajā laikā sporta kluba

vadītājs **A.Žohovskis** izvirzīja tieši futbolu kā sporta veidu Nr.1.

Tolaik Rīgā bija organizēts plašs pasākums, kurā piedalījās 77 futbola komandas, to skaitā arī nedzirdīgie futbolisti, kas cīnījās, lai iegūtu valsts vadoņa K.Ulmaņa kausu.

Futbola veterāns

1930 – tajos gados Rīgas Jūrmalā puikas no rīta līdz vakaram dzenāja futbola bumbu. Reiz kādā komandā

treniņiem. Vajadzēja tos meklēt, biežāk tos atrada Mežaparkā.

Daudz sacensību

Pēc kara Rīgas futbolisti aktīvi piedalījās ne tikai Rīgā organizētās sacensībās – zibesturnīros, draudzības sacensībās ar dažādiem dzirdīgo klubiem, bet devās arī uz draudzības sacīkstēm ar nedzirdīgo klubu Ļeņingradā (*tag.Pēterburgā*). Tajās par labāko spēlētāju atzina mūsu aizsargu

V. Jefimovu.

1953. – 1955. gadā tika organizēta E.Dambja balvas izcīņa futbolā, kur Rīgas mācību un ražošanas kombināts (MRK) pārspēja LKB izlasi ar rezultātu 4:3. Labākie spēlētāji bija **V. Kapenieks, V.Jefimovs, A. Šērs, E.Rasmanis, E.Cielavs, H.Virtīgs, A.Grinbergs un Dz.Ozoliņš**.

1957.gadā Rīgā notika 10.kārtējais jubilejas futbola draudzības mačs Ļeņingrada

– Rīga. Cīņa bija ļoti spraiga un pelnīti uzvarēja Rīgas komanda ar rezultātu 3:2. 1958.gadā mūsu futbolisti tikās draudzības mačā ar Maskavas futbolistiem un zaudēja ar rezultātu 4:8.

1960.gadā 1.Vissavienības meistarsacīkstēs Kijevā piedalījās sešas republikas – KPFSR, Ukrainas, Baltkrievijas, Armēnijas, Moldāvijas un Latvijas futbolisti. Mūsu spēlētāji startēja neveiksmīgi, ierindojoties priekšpēdējā vietā.

1961. gadā priecīgs notikums: **Heinrihs Virtīgs** tika iedalīts PSRS futbola izlases komandā kā rezerves vārtsargs, bet tālāk par treniņnometni viņš netika.

1962.gadā futbolisti: **V. Kapenieks, Dz. Ozoliņš, A. Šadevalds, V. Jefimovs, A. Šērs, E. Rasmanis, H. Virtīgs, I.Intsons** un citi piedalījās 3.Vissavienības nedzirdīgo futbola kausa izcīņā Krievijā. Starp 11 republikām mūsējie palika 8.vietā. ▲

Nobeigumu lasiet nākamajā numurā!

trūka vārtsarga, un zēni uzaicināja Žoržiku (tā viņi sauca Poršu), kurš nostājās starp telefona stabu un ķieģeli – tie bija pirmie vārti, kurus viņš sargāja.

No tā laika aizritēja vairāki gadi. Pienāca diena, kad aktīvā futbolista gaitas beidza **A.Daubars** – pirmais Rīgas nedzirdīgo komandas vārtsargs, un viņa vietu uzticēja **G.Poršam**. Divdesmit gadu laikā nedzirdīgo komanda ar G.Poršu vārtos piedzīvoja gan uzvaras, gan zaudējumus.

Gadiem ritot, viņu iedalīja pat Rīgas veterānu futbola izlasē kā vārtsargu kā – vienīgo nedzirdīgo starp dzirdīgajiem. Bez tam G. Poršs pildīja arī futbola tiesneša pienākumus – viņam tika piešķirta tiesneša pirmā kategorija. Ar sirdi un dvēseli piederot futbolam, G.Poršs tomēr atrada laiku arī citiem sporta veidiem – šaham, tūrisman, orientēšanās sportam.

Rīgas futbolistu aktivitāti ļoti traucēja piemērota laukuma trūkums

„SNIEGA OLIMPIĀDE - 08”

Elfa Zariņa, teksts un foto

Romantiskais viesu nams „Jauncaunes” skaistā ainaviskā Ogres rajonā, 16. februārī Latvijas Nedzirdīgo jauniešu organizācijas vadībā sagaidīja un uzņēma 70 interesentus (to skaitā lietuviešus), kuri iepriekš pieteicās LNJO organizētajam pasākumam „Sniega olimpiāde – 08”.

Iebraucot visi tika iepazīstināti ar dažādiem noteikumiem (*drošības, kārtības u.c.*), kā arī paēdināti ar siltām pusdienām. Pēc pusdienām visi tika aicināti piedalīties atjautīgā pasākumā brīvā dabā. Atsaucās gandrīz visi, neraugoties uz pēkšņi uznākušo bargo salu. Par pasākumu parūpējās atbildīgās personas **K.Beisone-Kuzmina** un **A.Birzniece-Siliņa**, tiesneši – **M.Kaidašs**, **I.Kalniņš**, **V.Romanova** un **ši raksta autore**.

Vakars turpinājās...

Pēc aktīvām sacensībām un gardām vakariņām sākās galvenā vakara daļa – par godu **Valentīna dienai**.

Visi bija pacentušies uzpucēties atbilstoši norādītajam – peldkostīmos ar dažādiem akcentiem, rotājumiem. Bija arī gards mielastiņš.

Visa vakara – nakts gaitā notika šovi, uzvedumi, spēles, dejas, pirts, apbalvošana par izcīnītām vietām sacensībās.

Spēcīgākie: komanda „Aita” – to sastāvā sprogainu matu īpašnieki: **D.Platace**, **G.Stupāne**, **M.Birmane**, **A.Grāvītis**, **A.Meiere**, **R.Bruģmanis**, **A.Kuzmins**, **N.Koroļova** un **2 lietuvieši**; aiz viņiem „Skorpions” – **U.Stupāns**, **E.Blīgzna**, **I.Ričika**, **D.Delle**, **I.Jermoloviča**, **G.Mālkalns** un **2 lietuvieši**; „Jaguārs” – **Z.Felkers**, **A.Lominskis**, **F.Igaunis**, **K.Novickis**, **I.Kraze**, **J.Naļvaiko**, **E.Vācis**, **K.Beisons**, **A.Romanovs**.

Par labāko uzvedumu – šovu tika apbalvota guļamistabas „Magone” komanda ar uzvedumu „Jaunības stāsti” – **V.Romanova**, **G.Stupāne**, **U.Stupāns**, **D.Zariņš**, **A.Romanovs**, **L.Čerepko** un **raksta autore**; aiz viņiem 2. vietā **Lietuvas meitenes** – velnēni, kas parādīja šovu ar skaisto deju; 3. vieta tika bikini stilā tērtām meitenēm – **K.Freimane**, **I.Nebija**, **I.Jermoloviča**, **V.Jermoloviča**, **L.Rozīte**, **A.Zdanovska**. Un nakts pārsteiguma – skaistā, romantiskākā istaba viesu namā – balva tika mīlošam pārim **A.Lediņai** un **A.Grāvītim**.

Otrā diena

Neraugoties uz gulētiešanu vēlā stundā, visi laikā ieradās uz brokastīm. Pēc brokastīm līdz pusdienām ritēja dažādas spēles, pārrunas savā starpā, pastaigas svaigā gaisā. Pēc pusdienām notika kopīgā fotografēšana. Un nakts pamazām posāmies ceļam mājup ar pozitīvām atsauksmēm, labu iedvesmu un noskaņojumu turpmākām gaitām. ▲

Līdzjūtības

+

*Gaisma, kas cilvēkā dzīvo
Un siltums, ko izstaro sirds,
Tas nezūd. Tas paliek. Un mirdz!*

Izsakām visdziļāko līdzjūtību un skumju brīdi esam kopā ar **Frīdrihu Tēraudkalnu**, māti mūžībā - aizsaulē pavadot.

**Rīgas biedrība,
Jūrmalas grupa**

+

*„Viņš nožāvēs visas asaras no viņu
acīm, nāves vairs nebūs, nedz bēdu,
nedz vaidu, nedz sāpju vairs nebūs, jo,
kas bija, ir pagājis.”*

Rīgas Nedzirdīgo ev. lut. draudze izsaka līdzjūtību ticības māsa **Marutai Piterniecei**, dēlu **MĀRI** mūžībā aizvadot.

+

*Viņš vienkārši pa gadu kāpnēm,
Bij pēkšņi beidzis tālāk iet...*

Izsakām līdzjūtību **Marutai Piterniecei**, dēlu **MĀRI** mūžībā pavadot.

**Alsviķu profesionālās
skolas kolektīvs, Klusums,
Latvijas Nedzirdīgo Jauniešu
organizācija**

+

Izsakām līdzjūtību **Marutai Piterniecei**, dēlu pavadot mūžībā.

*“Aiz katra paliek dzīve un
pasacītais vārds, Bet atmiņas tik
dārgas sirds ilgi saglabās.”*

**Smiltenes, Valmieras,
Rēzeknes, Ventspils, Rīgas RB**

+

*Šķirties ir bezgala grūti,
Ceļi neietie sāp,
Kad aizsaules sliekšnim pāri
Aizsauc mūžības balss.*

Ja vien mēs spētu, ja vien varētu līdzēt... Esam tev līdzās, **Maruta**.

**LNS valde
Laikraksts “Kopsoli”**

+

Izsakām līdzjūtību **Sofijai Cīrulei**, māmuliņai aizsaulē aizvadot. *Paliec, māt, glāstā,*

Paliec jaukajā bērnības stāstā...

**Smiltenes RB un
Jaunpiebalgas grupa**

KĀ DZIESMĀ: "SVEŠĀS ZEMĒS ESOT JAUKI ..."

BRAUCIENS UZ STOKHOLMU

☞ Daina Zvanītāja

Arvien vairāk ceļotājiem pieejami ceļojumu un ekskursiju maršruti gan Latvijā, gan ārpus tās. Dažādi braucieni tiek organizēti cauru gadu. Atliek tikai izvēlēties! Šeit tikai par vienu no tiem, kuru organizēja šī raksta autore Daina Zvanītāja – pati visu uzzināja internetā, pati apziņoja un saorganizēja līdzbraucējus un nokārtoja grupiņas braucieni šādā sastāvā: H. Klapote, A. Stepaņuks, R. Kurēna, A. Keiris, Z. Žuhovskis, P. Balodis u.c.

Brauciens notiek šādi. Pievakarē prāmis izbrauc no Rīgas, no rīta tas jau ir Stokholmā. Tālāk devāties braucienā pa pilsētu autobusā gida pavadībā. Bija interesanti, daudz ko uzzinājām. Mūs pārsteidza, ka pati pilsēta – Stokholma izvietota uz 14 salām, kuras savā starpā saista tilti.

Apskatījām karaļa goda sardzes maiņu muzikantu pavadībā. Goda sardzes karavīri bija tērpti zviedru militārās uniformās (*attēlā*). Ātri pagāja trīs četrstundas, ko varējām izmantot pilsētas apskatei. Vērojām savvaļas zvērus lielā parkā, Vasa muzeju, bērnu stāstu meistarē Astrīdas Lindgrēmas muzeju, kur dzīvo Karlsons, Pepija Garzeķe, Lenebergas Emīls un citi viņas radītie tautā iemīļotie varoņi. Der zināt, Karlsons ir visas pasaules milulis, bet zviedriem it īpaši cieņā ir Pepija Garzeķe.

Pilsētā izvietoti vairāk nekā 2000 veikali, bet tiem mums laika neatlika, jo pēc pastaigas bija jānodas atpakaļ uz prāmi. Tur mūs pārsteidza sevišķi tas, ka kuģis tika vadīts elektroniski, tātad stūrmanis vairs nestāvēja pie stūresrāta, bet kapteinis un citi „tehniskie vīri” spaidīja tikai podziņas un visu vēroja ekrānā.

Arī braucot ar prāmi, garlaikoties nevarēja. Bija kur pastaigāt, bija ko redzēt. Varēja iegriezties pār tikas veikalā un kafējnicā, iepērkoties gan par kronām, gan latiem.

Kaut arī kopš brauciena pagājuši trīs mēneši, neaizmirstami iespaidi joprojām glabājas mūsu visu atmiņā. **Novēlam jaukus ceļojumus visiem LNS biedriem.** ▲

Un tagad viņas stāsts!

Pagājušā gada nogalē mēs 14 cilvēku grupā ar prāmi „Tallink” kuģojām pa mūsu pašu Baltijas jūru. Lielais prāmis uzņēma ap 800 braucēju un vēl daudz automašīnu. Ja tās nostādītu rindā, veidotos ķēde 2 km garumā.

Iespēja strādāt un nopelnīt

☞ Andris Cvetkovs

Ar šo informāciju vēlos palīdzēt labi nopelnīt. Pats esmu nedzirdīgs cilvēks un oficiāli esmu iesaistījies biznesā, kas izplata augstas kvalitātes veselības dzērienu Xango, kas tiek ražots ASV. Sīkāka informācija: www.xango.com.

Speciālas zināšanas nav nepieciešamas, bet galvenais ir sakāri un spēja komunicēt.

Mana kontakt adrese: mob: 2603498

MSN: andriscvetkovs@hotmail.com

† Sēru vēstis

Dziļā cieņā pieminam LNS Goda biedri ELEONORU SONDORI, viņai aizejot mūžībā (1930. 23. 04 - 2008. 11. 03). Lai vieglas dzimtās zemes smiltis!

LNS valde, Rīgas biedrība

Mūžībā aizgājuši

ELFRĪDA ŠĶĒRĪTE (1921. 26. 02 - 2008. 20. 02),

Smiltenes biedrība

VELTA ŠĶINĶE (1922. 30. 10 - 2008. 02. 26),

Valmieras biedrība

NIKOLAJS KUĻEVS (1941. 28. 10 - 2008. 14. 02)

Rīgas biedrība

Īpašais sveiciens

Apsveicam ar mazuļa nākšanu pasaulē!
Bērni ir dzīves ziedi. Cik jauki, ka uz zemes ir uzplaucis vēl viens zieds! Novēlam vecvecākiem Antrai un Omāram JAUNZEMIEM, lai līdz vecumdienām izplaukst liels un skaists pušķis!

Liepājas biedri

“KS” lasītāju ievēribai

Atgādinām, ka par privāta rakstura sludinājumu ievietošanu laikrakstā “Kopsoli” jāmaksā 1 Ls. Tas attiecas uz tādiem paziņojumiem kā: pateicības, informācijas, līdzjūtības, iepazīšanās, apsveikumi jubilejās utt. Jāmaksā arī tādos gadījumos, kad to iesniedz “LNS biedri”, “biedru grupa” utt., kā arī organizācijas, kas neietilpst LNS sistēmā. Lūdzam ņemt vērā, ka “KS” iznāk reizi mēnesī (15. – 20. datumā), tāpēc lūdzam sludinājumus iesniegt un par to publicēšanu norēķināties savlaicīgi. Priecāsimies sadarboties! Vienmēr jūsu rīcībā – “KS”.

TAS IERAKSTĪTS ZVAIGZNĒS – 2008

Atsaucoties uz vairākkārtēju "KS" lasītāju lūgumu, publicējam nelielu ieskatu tālākajā 2008. gada notikumu gaitā. Diemžēl „KS” nelielais apjoms neļauj tādu horoskopu publicēt katram mēnesim atsevišķi. Ņemiet par labu! Varbūt noder...

Auns ♈

Ir divas ziņas par šo gadu: labā un sliktā. Labā ir tā, ka nevajadzēs krist no lieliem augstumiem lejup. Sliktā – varbūt tajos augstumos nemaz netikt... Īsāk sakot – dzīvosiet pavisam mērenā ritmā. Brīžiem gan būs problēmas: atceroties iepriekšējo gadu gribēsies turpināt skrējieni. Veiksmīgākais mēnesis būs jūnijs – tad izpriecājieties, baudiet sauli, mīlestību un panākumus par padarīto gada pirmajā pusē.

Vērsis ♉

Urā, 2008. gadā Vērsi noteikti būs ieguvēji! Zvaigznes tiem sastājušās ļoti labvēlīgi visa gada garumā. Vispirms Jupiters dos veiksmi aprīlī dzimušajiem, vēlāk – maijā dzimušajiem (tie būs vislielākie ieguvēji). Saturns nodrošinās tikt svarīgo stabilitāti. Nu kas var būt labāks? Kaliet lielus plānus – jums noteikti viss izdosies!

Dvīņi ♊

Jums jāgatavojas diezgan nopietnam darbam ar sevi. No aprīļa līdz jūnijam jūs gaida papildu atbildības uzņemšanās. Arī rudenī jauni pārbaudījumi. Kā priecīga atelpa diezgan grūtajā gada ritumā būs septembris. Varbūt to sniegs darba pienākumu (vietas) maiņa, varbūt mīļotais cilvēks vai bērni, kuri dosies uz skolu...

Vēzis ♋

Uzlabosies attiecību kvalitāte un to drošība. Daudzi dosies laulībā, juridiski sakārtojot ieilgušo kopdzīvošanu. Gaidāma stabila profesionālā izaugsme. Vajadzēs vēlreiz atgriezties pie 2007. gadā veiktajiem darbiem, taču tas izdosies daudz labāk. Rudenī daudzi uzlabos savu dzīves apstākļus remontējot vai ievāksies jaunā mājoklī.

Lauva ♌

Iepriekšējie divi gadi bija pamatīgs pārbaudījums visām Lauvām. Tagad var aizmirst par depresiju un skumjām – jūs gaida ikdienas darbs, mierīga dzīve, jautrība un iedvesma.

Mazliet pelēcīgāks būs gads augusta vidū dzimušajiem. Nekas, labāk zīle rokā nekā mednis kokā! Rudenī atkal spīdēsiet viņu priekšā.

Jaunava ♍

Reizi 30 gados nopietnības un stabilitātes planēta Saturns ienāk katrā zodiakā zīmē. Tagad jūs kārta. Īpaši tiks pārbaudīta augustā dzimušo attieksme pret dzīvi pirmajā pusgadā. No viņām tiek gaidīts darbs un tikai darbs. Rudenī pārbaudījumi gaida arī septembrī dzimušās. Kā kompensācija par apzinīgumu būs labs darba novērtējums, piemēram, priekšnieka rokaspiedienu un uzslava.

Svari ♎

Gada sākumā jums varbūt likās, ka nekas nav mainījies – viss pa vecam. Taču saulaini pārsteigumi būs jūnijā un septembrī, kad Venera un Marss nostāsies blakus Svaru zīmē un daudzi sajūtīs strauju mīlestības un radošas iedvesmas pieplūdumu.

Visumā 2008. gads būs diezgan mierīgs, bez spilgtām krāsām. Daži visu gadu risinās jautājumu: kā būtu, ja būtu.

Piemēram: kā būtu, ja ņemtu kredītu un nopirktu māju...

Skorpions ♏

Gads būs daudz mierīgāks un labāks par iepriekšējo. Ciņas beigušās, var iznākt no meža! Vairs nekas nedraud. Droši sāciet biznesu, taču tikai tādu, kur mērena peļņa ilgākā laika periodā. Uzsākt kaut ko jaunu īpaši ieteicams septembrī un oktobrī. Kad vēlā rudenī Marss ienāk

Skorpiona dzīvē, spilgti izpaudīsies jūsu spēks.

Strēlnieks ♐

Novembrī dzimušajiem klāsies diezgan smagi. Laiks nopietni izturēties pret savu veselību ģimeni un pienākumiem. Sapratīgi un efektīvi – ne par daudz, ne par maz. Gada otrajā pusē ar grūtībām saskarsies decembra Strēlnieki. Jūnijs jāizmanto kā pozitīvās enerģijas uzņemšanas laiks – lai vairojas izturība un pacietība. Aizmukšana no problēmām nelīdzēs – būs vien tās jārisina šeit un tagad.

Mežāzis ♑

Jūs sagaida viens no visveiksmīgākajiem gadiem pēdējā desmitgadē. Tomēr neceriet, ka kaut kas kritīs no gaisa un par velti, panākumu pamatā būs ieguldītais darbs vairāku gadu garumā. Taču var cerēt arī uz veiksmi un sagādīšanos daudz vairāk nekā agrāk. Arī raugoties nākotnē, šķiet, ka tik laba gada vēl ilgi nebūs. Izmantojiet šo brīnišķīgo laiku gan ražīgam darbam, gan kvalitatīvai atpūtai.

Ūdensvīrs ♒

Grūtais laiks ir garām, var atlaist grožus vaļīgāk. Droši, nebaidieties: zirgs mierīgi vilks pajūgu, vilki no meža virsū neskries, grāvī neiebrauksiet. Ir iestājušies mierīgāki laiki. Tāpēc nav arī lielu iespēju paveikt kaut ko dižu. Var teikt, tāda atslodze. Straujš pacēlums gaidāms 2009. gadā, bet pagaidām mierīgi izbaudiet šo zvaigžņu dāvāto brīdi.

Zivis ♓

Februārī dzimušās Zivis mazliet saskums, jo saskarsies ar skarbo dzīves realitāti. Būs vien jāstrādā ar sevi, jāatbild par iepriekš izdarīto. Tomēr izrādīsies, ka gaišie, labie spēki ir tepat blakus un labrāt palīdz, tikai jāiegulda savs finansējums, tad saņemsiet arī citu atbalstu.

Bet martā dzimušās Zivs to sapratīs tikai rudenī. Lai pietiek ticības tam, ka viss notiek uz labu!

☞ *Materiāli no interneta*

SVĒTKI: KLĀT LIELĀ DIENA

Ilze Kopmane

Mūsu senču gad-simtu gaitā sakrātās gudrības par dažādām svināmām dienām līdz mūsdienām atnākušas dažādu ticējumu veidā, kuros noteikti vērts ieskatīties.

Sāksim ar zaļo ceturtdienu!

- ☼ Ja Zaļās ceturtdienas naktī salst, tad sals vēl 40 naktis.
- ☼ Pārstādi istabas puķes, lai labi zied.
- ☼ Sukā matus, tad tie augs biezi un gāri.
- ☼ Iesien ābeles zaros krāsainas dzijas gabaliņus, būs daudz ābolu.
- ☼ Necērt un nenes mājās zaļus zarus, ziedus utt., lai čūska nelien.

Nedzirdīgie darba tirgū... (sākumu lasiet 3. lpp).

Man patīk atrasties šeit sabiedrībā, darbā, kopā ar citiem.

Kā tu kontaktējies ar centra iemītniekiem?

Sākumā grūti gāja, pamazām pieradu. Visi zina, ka slikti dzirdu, tāpēc runā lēni un skaidri. Man patīk aprūpēt cilvēkus... Būdamā nedzirdīga, netērēju laiku sarunām, bet tikai darbam. Ir labi arī tas, ka man ir nedzirdīgās kolēģes, ar kurām runājam savā zīmju valodā, kontaktējamies sev saprotamākā veidā, savā pasaulē.

Gita Stupāne apkopēja un šoferis

Savu izvēli nenozēloju: darbs tuvu mājai un te arī jūtos kā mājās. Arī darbalaiks labs. Vakarpusē mājās vēl daudz ko varu padarīt. Nedzirdība netraucē darbam.

Man ar galveno vadītāju ir labs kontakts, arī ar kolēģiem. Galvenais ir nebaidīties, uzdrīkstēties – droši jautāju, ja ko nesaprotu. Uz lapiņas man visu uzraksta: kurp aiznest, ko

☼ Sāc strādāt pirms saules, – visu gadu veikties.

Lielajā Piektdienā

☼ Nestaigā pa citām mājām, lai savu laimi nosargātu.

☼ Mazgājies strautā, kas tek pret sauli, – veselībai un skaistumam.

☼ Ēd mārrutkus, lai jaunums nesitas klāt.

Liendienās

☼ Ja ar saulīti celsies, visu gadu neaizgulēsies.

☼ Ja pirmajās Liendienās līst, līdz Vasarsvētkiem bieži līs.

☼ Salasi visas skaidiņas, tās par naudu vērtīsies gada garumā.

☼ Kad olas vāra, tad nerunā un nesmejies. ▲

izdarīt, atnest utt. Vispār darbu mums, nedzirdīgiem, vieglāk dabūt caur paziņanos... Priecājos, ka man direktors uzticējās.

Kā tu pavadi brīvo laiku?

Mūsu ģimene ir ceļotāji. Mums ir divi bērni: dēls Rūdolfis un meita Simona. Mēs katru brīvdienu meklējam, kurp doties. Piedalāmies festivālos Jauniešu organizācijas rīkotajos pasākumos, kā arī patīk pašiem būt brīvā dabā kaut vai tepat Latvijā.

Atbild dzirdīgās kolēģes

Kristīne Kuzmane:

Šeit nedzirdīgo cilvēkus iepazīnu tuvāk. Nekādu atšķirību neredzu, tādi paši cilvēki kā mēs. Vienīgi runā zīmēs. Šovasar pat kopā sportojām, sacensībās ieguvām pirmo vietu.

Agita Briede:

Sākumā bija grūti, vairāk sarakstījāmies. Tagad pamazām esmu pieradusi arī pie tiešajiem kontaktiem. Viss kārtībā, saprotamies. ▲

Mīļi sveicam!

Jums, mīļie jubilāri, kopā ar laimes vēlējumiem veltām šīs dzejas rindas:

*Paldies par dzīvību, ko Dievs man devis,
Par dzīvi šajā zemē skaistā.
Paldies par ziedoni un salto zemi,
Par rudens laiku pelēko un pavasari.
Paldies par to, kas bija, nebija,
Par to, kas ir un nav, un nekad nebūs...
(Autors nezināms, redakcijai iesūtīts 2008. II)*

80

11. IV Monika URKA, Rēzeknes
27. IV Regīna OZOLA, Valmieras

75

24. IV Pēteris LABRENCIS,
Rīgas

70

6. IV Juris SPĒKAINIS, Liepājas

65

4. VI Kārlis PANKRATJEVS,
Rīgas

16. IV Irma KRAĢE, Rīgas
22. IV Leons GUMBRIS,
Valmieras

60

9. IV Dzintra Ligita HERBSTE,
Smiltenes

22. IV Gunta TETERE,
Valmieras

28. IV Valentīna KARTAŠOVA,
Smiltenes

30. IV Margarita CVETKOVA,
Valmieras

50

17. IV Regīna KATAKINA,
Daugavpils

26. IV Vija LIŠKOVSKA, Rīgas

35

8. IV Vladimirs GRENEVICS,
Ventspils biedrība

Galvenā redaktore: Ilze Kopmane
Datormakets: Irīna Kristoforova

Kas tālāk iet, tas
vairāk zina.

Latviešu sakāmvārds

Nākamais numurs 17. aprīlī